

MICHEL MARC BOUCHARD

TOM NA FARMĚ

TOM À LA FERME
2009

[PŘEKLAD **PETR CHRISTOV** © 2019]

Slovo autora

Když někoho náhle ztratíme, přetrhne se pouto. Pouto, které nás vázalo k tomu druhému, který tu už není. Roztřepené konečky životů Toma, matky a bratra zesnulého se instinktivně snaží o přežití, snaží se navázat k něčemu jinému, k dalšímu roztřepenému konci pouta. Kterémukoli. Jakkoli. Ten druhý se pak stavá synonymem toho, který tu už není: bratra, syna, milence. Pro Toma zahaleného do smutku ze ztráty pevného bodu se lži stávají pravdou a rány něžnostmi.

Po nešťastném úmrtí své první životní lásky se Tom, hledající útěchu a nějaký záchytný bod, vydává na venkov za rodinou svého partnera, která je pro něho velkou neznámou. Na pozadí drsné přírody proniká tento novokřtěnec života do příběhu, v němž jsou synonyma pouhými deklinacemi lži.

Tenhle milenec, kamarád, syn, bratr, zkrátka a dobře mrtvý beze jména po sobě nezanechal nic víc než příběhy utkané z polopravd a fabulací, které, soudě podle jeho deníků z mládí, byly pro jeho přežití zcela zásadní: neboť kdysi dávno, jednoho krásného dne jeden mladík zničil život druhému, který miloval třetího. A tato hotová antická tragédie po mnoha letech zasáhla do osudu nevinného Toma.

Dospívání je životním obdobím, pro něž bývá charakteristický psychologický vývoj od dětské individuality k individualitě dospělého. Začíná obdobím sexuální zralosti a končí zralostí společenskou. A právě v této určující etapě vývoje dokáže diktát normality napáchat největší škody na těch, kteří se ocitají na okraji.

Den co den se mladí homosexuálové stávají obětmi útoků na školních chodbách, doma, v práci, na sportovištích, ve městech stejně jako na venkově. Den co den se stávají obětmi urážek, jsou ostrakizováni, znásilňováni, vysmíváni, ponižováni, zraňováni, bití, obviňováni, pošpiňováni, zesměšňováni, izolováni od ostatních. Někteří se z toho dostanou, jiní nikoli. Z jedněch se stanou fabulátoři vlastních životů, z druhých dobytek na trhu.

Pohrdání homosexuály není záležitostí dávných dob, jak by si někteří lidé rádi chtěli myslet. Zejména pak ti, které už unavilo poslouchat v médiích řeči o homosexuálech a kteří se domnívají, že když se o nich v médiích mluví, znamená to, že se o jejich problémy někdo zajímá.

Dlouho jsem pro tuto hru hledal název. *Továrna na synonyma. Snoubenka smrti. Les kojotů. Krásné lži. Mladík vdovou.* Nakonec jsem se rozhodl pro *Toma na farmě*. Dětský název s pastorálním nádechem, který ovšem je, ostatně jako celá hra samotná, názvem klamavým.

Také jsem se několikrát pokusil hře napsat šťastný konec, ale smířlivá díla nás svým rozhrěšením zbavují zodpovědnosti za řešení konfliktů. Bývají seskládána z obecných pravd určených k okamžité spotřebě.

Nuže, zkusím to takhle: Naslouchej milostnému utrpení, každý den z něj můžeš něco zaslechnout.

Dříve než se homosexuálové naučí milovat, naučí se lhát. Jsme odvážní mýtomani.

Michel Marc Bouchard

Françoisi Arnaudovi, múze
Louisi Gravelovi, zdroji
Claudu Poissantovi, učíteli

Postavy

TOM, mladík z města, slušně vystupující kluk od reklamy. Okolo pětadvaceti. Milenec zesnulého.

AGÁTA, farmářka, milující křesťanka. Matka Francise a zesnulého.

FRANCIS, farmář, samotář s násilnickými sklony. Před třicítkou. Bratr zesnulého.

SÁRA, stylistka, Tomova kolegyně.

Děj se odehrává na podzim v současnosti. Statek s kravínem kdesi na venkově. Kuchyně, obývací pokoj, stáj, pole, kravská jáma, kufr auta a hřbitov.

Komentáře

Pasáže, kdy se Tom svými promluvami obrací sám k sobě či k zesnulému, není třeba hrát přímo do publika, jak to bývá běžné v případě klasických promluv “stranou”. Tom pronáší své repliky v neustálém dialogu s ostatními postavami. Z reakcí dalších postav publikum vždy pochopí, co Tom skutečně řekl nahlas.

Angličtina postavy Sáry je záměrně velmi jednoduchá a obsahuje četné chyby v syntaxi, gramatice či časování. Naopak její přízvuk a plynulost promluv mají budit dojem, že je skutečně anglická rodilá mluvčí.

OBRAZ 1

Věčer. Kuchyně. Zvenku je slyšet rumba. Tom sedí, na sobě má černý módní kabát.

TOM Máslo. Máslo na stole. Flek. Zažloutlý, špinavý, vlhký. Nedokážu se dívat jinam. Myslím jenom na jedno; ať zmizí. Mouchy nelétají. Je podzim. Představuju si, jak jedna leze po noži. Konečně začínám myslet na něco jiného. Jenomže když řeknu, že budu myslet na něco jiného, tak se mi to všechno začne vracet a pronásledovat mě. Trápit. Mučit. Moucha se vrací. *(pauza)* Představuju si, jaký jsi byl jako dítě. Jak se snažíš vylézt na kuchyňskou linku vedle dřezu. Pro skleničku mléka. Pro sušenku. Lezeš nahoru. Máma ti říká: “Na to jsi ještě malý! Ublížíš si! Polez dolů! Ublížíš si!” *(pauza)* Ne. Ne. Tohle nepůjde. Jsem u tebe doma, takže takhle to nepůjde.

AGÁTA *(vejde)* Můžete mi laskavě říct, co děláte v mém domě?

TOM *(překvapeně)* Dostal jsem vaši adresu. Jel jsem celou cestu na jeden zátah. Bylo to mnohem dál, než jsem si myslel. Navigace pořád hlásila: “Přepočítávám! Přepočítávám!”

AGÁTA Vy jste byl jeho kamarád?

TOM Já jsem Tom. Tom, co se nedokáže ani zvednout, postavit se, stoupnout si. Tom, co je přivrtaný k židli. Připoutaný, přivázaný, přivařený, přibitý, přilepený k židli. Tom, co by jí měl podat ruku. Tom, co by jí měl obejmout.

AGÁTA Omlouvám se za ten nepořádek. Nejsm teď úplně ve své kůži. To, že umřel, se nemělo stát. Hostina bude hned po obřadu. Musíme už rozhodnout, pro kolik lidí to bude.

TOM Nikde jsem tu nenašel hotel.

AGÁTA Hotely tady fungují jenom přes léto, tedy když říkám přes léto, tak myslím asi tak od 2. července od osmi ráno do 3. července do osmi. Sem moc turistů nejezdí. Snažili se tady na statku dělat prohlídky s průvodcem. Stačila by ti jedna a měl bys to komplet. Máte hezký auto.

TOM Na tohle jsem ještě moc mladý. Na truchlení. Moc mladý. Moc měkký. Měkký. Křehký. Nesnáším bolest. *(Tom vstane a podá jí ruku.)* Upřímnou soustrast! Tím jsem měl rovnou začít. Přijměte mou upřímnou soustrast.

Agáta mu mechanicky potřese rukou.

AGÁTA Říkej mi Agáto. Jsem ráda, že jsi přijel, Tome.

TOM Oslovila mě jménem. Tyká mi. Propast mezi ní a mnou se zužuje.

AGÁTA Nikdy o tobě nemluvil.

TOM A propast mezi ní a mnou je zase na svém místě. “Nikdy o mně nemluvil?” Řekni něco. Cestou jsem se málem srazil s losem. Na silnici. Samec s velkým paroží.

AGÁTA Sundej si ten kabát!

TOM Jako by řekla: “Vrať se, odkud jsi přišel! Padej za tím svým losem! A cestou zdechni!” Sundám si kabát.

AGÁTA To je dobře, žes přijel, Tome.

TOM Nikdy o mně nemluvil?

AGÁTA Žádní další kamarádi se neozvali. Už jsem si skoro říkala, že žádné neměl.

TOM Ten sob se tam zjevil zničehonic.

AGÁTA Byl to chytrej kluk; spousta lidí mu musela závidět.

TOM Pěkně by mě zrasoval.

AGÁTA (*dotkne se jeho obličej*) Doufám, že mi teď neřekneš, že hned zítra musíš odjet. On vždycky, jakmile přijel, hnedka říkal: “Zítra zase jedu!” Ty zůstaneš, víd’.

TOM Nevím.

AGÁTA Můžeš něco říct na pohřbu. Umíš hezky mluvit. Když něco pěkného řekneš, lidi tady si řeknou, že můj syn byl hodnej kluk.

TOM Něco jsem si připravil.

AGÁTA Jsi hezký kluk, Tome.

TOM Opakuje moje jméno, jako by chtěla, abych byl skutečný!

AGÁTA Dostala jsem pěkné pstruhy! Mám jednoho nebo dva vyndat z mrazáku?

TOM Nemám hlad. Hlad. Když vám to udělá radost.

AGÁTA Chytil je jeho bratr.

TOM Kdo?

AGÁTA Jeho bratr!

TOM Venku už nic nehraje.

AGÁTA Dojení skončilo.

TOM Tak tys měl bratra?

AGÁTA Francis!?! Hodím je do mikrovlnky. Nevadí ti zvuk mikrovlnky? Francis se stará o celou farmu. Od té doby, co mi umřel manžel.

TOM Mluv s ní.

AGÁTA Osmáctyřicet dojnic.

TOM Mluv s ní.

AGÁTA O krávy se musíš starat každý den, každý ráno, každý večer, i o Vánocích.

TOM Zapoj se do hovoru. Krávy?

AGÁTA Když si chceme v neděli někam vyrazit, tak musíme nadojit o trochu dřív. A večer, když se vrátíme, zase znova.

TOM Nikdy o mně nemluvil.

AGÁTA Co vlastně děláš, Tome?

TOM Odpověz jí.

AGÁTA Tome?

TOM Odpověz jí.

AGÁTA Tome?

TOM Kreativce v jedné reklamní agentuře. Řekneš to prostě jako by nic, tady v kuchyni na farmě mezi dojnicema, řekneš to za zvuku mikrovlnné trouby, prostě to řekneš a zní to směšně. Agentura. Housová hudba, cvakání vysokých podpatků, vůně Galliana a Miyake. House, vysoké podpatky, Miyake. Všechna moje slova se jedno po druhém tříští o kuchyňské zdi. House, vysoké podpatky, Miyake. Pracovali jsme spolu.

AGÁTA Aha?

TOM Kolegové.

AGÁTA Tak vy jste byli kolegové!
TOM Spolupracovníci, partáci, kamarádi.
AGÁTA Byli jste kamarádi!
TOM Kamarádi. Pro začátek klidně kamarádi.
AGÁTA Dáš si je jen tak na másle, nebo osmažené?
TOM Osmažené! Na másle! To je jedno!
AGÁTA Můžeš spát v jeho posteli.
TOM Nevím.
AGÁTA Je čistá.
TOM Nevím.
AGÁTA Čistě povlečená.
TOM Nevím.
AGÁTA Jednou měsíčně ji převléknu. I když v ní nikdo nespí.

Agáta se snaží vyčistit skvrnu od másla.

TOM Flek zmizel. Už mi zbývá jenom sob. Na silnici. První sních. Velké paroží. Nemohl bych o tom losovi mluvit nijak dlouho.
AGÁTA Nevím proč, ale když jsem tě viděla, vůbec jsem nevykřikla. I když jsem asi měla. Když se ženská vrátí domů a narazí tam na cizího chlapa.
TOM Měl bych se konečně zvednout a vypadnout odsud, stát se zase cizincem.
AGÁTA Jediná osoba, co měla dorazit, nakonec stejně nepřijela.
TOM A to je jako kdo, ta “osoba, co měla dorazit”?
AGÁTA To se nedělá. Nevím, jestli je to teď nějaká nová móda, ale na to se teda můžu vykašlat.
TOM A to je jako kdo, ta “osoba, co měla dorazit”? Tady je to samej flek.
AGÁTA Navoněl ses.
TOM Na stěnách je to tady jeden flek vedle druhýho.
AGÁTA Francis těma svýma špinavýma rukama všechno upatlá.
TOM Musel jsem si splést adresu. V tom bude ta chyba. Tady se taky za někoho truchlí, ale já jsem si určitě musel splést adresu.

OBRAZ 2

Tom se soléká. Je ve slípech a značkovém tílku. Pokoj se dvěma postelemi.

TOM “Stáhni si slipy. Pomalu.” To se ti líbilo. “Ne, ještě pomaleji. A teď triko! Přes hlavu. Ukaž mi podpaždí. Ruce úplně nahoru. Polož si ruku na břicho. Pomalu. Hladě se po bříše. Níž.” (*Pauza. Přivoní si k nátělníku.*) “Dřevitá vůně. Nádech rumu. Směs pačuli, vetiveru a peruánského cedru.” Ten prodavač v parfumerii po tobě házel okem. Takovej afektovanej hubeňour. Řekl jsi: “Jeho vůně, to je *Absence* od Testosteronu.” (*Usměje se.*) Slyším, jak tvoje máma v koupelně brečí. Z toho pstruha se mi zvedá žaludek. Chce ven, chce se mi zvracet. Jestli bude muset jít ven, tak ho vyzvracím přímo tam, v koupelně, přímo tam, kde zrovna brečí tvoje máma. Zítra se vyfiknu, pro tebe, naposledy. Zítra jim pěkně řeknu: “Dneska ve mně něco umřelo, ale přitom nedokážu brečet. Neznám všechna synonyma ke slovu smutek. Prázdnota, samota, vztek, vztek a ještě jednou vztek. Vztek a zase jenom vztek.” (*Lehá si, zhasíná lampičku u postele.*) Choulím se v tvoji posteli, hlavu tisknu do polštáře, do kterého se tiskla i ta tvoje, a chce se mi umřít. (*pauza*) Něco slyším. Můj krk. Bolí to. Moc to bolí. Nemůžu se nadechnout. Někdo mě drží pod krkem. Něčí tělo. Pivo a zvířata. Vypínač! Světlo! Dusím se. Můj krk! Světlo! Rozsvítit lampičku. Rozsvítit lampičku! Rozsvítit...
Tomovi se podaří rozsvítit lampičku u postele. Francis na něm sedí a škrtí ho.

FRANCIS Jestli mojí mámě řekneš, co seš zač, tak ti garantuju, že tě předhodím kojotům! Jestli jenom otevřeš tu svoji velkou hubu, tak si piš, že z tebe nezbyde vůbec nic. Nic. Jestli ti máma bude vykládat o nějaký holce, co se jmenuje Ellen, tak jí řekneš, že ji znáš. Řekneš, že mluví jenom anglicky a že s ním pracovala. Řekneš, že má blond vlasy, že jí je dvacet a že hodně kouří. Mám ti to zopakovat? Blondýna, dvacet let, kouří, nemluví francouzsky. Řekneš, že miluje těstoviny. Strašně moc. A jinak bude stačit, když prostě jenom řekneš, že ji brácha miloval. (*Francis ho pustí.*) Teď se můžeš v klidu nadechnout. Dýchej. Nádech! Celý roky jsem věděl, že se tady jednou musíš objevit. Neznám tě. Nevím, jak se jmenuješ, ale věděl jsem, že jednou se tady objevíš. Na louce, tam nahoře na kopci, je kravská jáma. Tam se házejí nemocné krávy, co umřou. O jednu mrtvolu víc nebo míň, nikdo si ničeho ani nevšimne a můžeš mi věřit, že nikomu se v tom nebude chtít hrabat. Kojoti všechno dokonale vyčistí. Takže pěkně uděláš všechno, jak říkám. Nic víc, nic míň. Máma už je beztak dost smutná, takže se rozhodně nepotřebuje dozvědět, co byl její kluk zač. Je to pro ni těžký. Táta umřel kvůli práci. Nějaká alergie od krav. A teď jí umřelo nejmladší dítě. To je pro mámu vždycky nejtěžší. Pro každou mámu je to vždycky nejtěžší. A proto jí nesmíme přidělovat další starosti. OK? Zítra v kostele řekneš něco pěknýho. A pak nasedneš do toho svýho fára a vypadneš odsud, nebo budeš tohle místo pořádně proklínat. Máma časem zapomene. Nakonec ta jeho smrt bude mít aspoň nějaký smysl. Pak bude zase všechno v pořádku. Mám ti to zopakovat?

TOM Ne.

FRANCIS Zítra se hlavně nevoň. Tady se chlapi voněj jenom na svatbu. Zítra máme pohřeb. Mám ti to zopakovat?

TOM Ne.

OBRAZ 3

Den 2. Tom si na sebe bere oblečení, které kontrastuje s okolním prostředím. Navoní se parfémem. V kuchyni.

TOM Na některých lidech se vynořují rysy tvůj tváře, na jiných zase mizí. Někdo otočí hlavou a já vidím tvůj krk. Další má zase tvoje ruce. Tvoje rodina! Hadrárna v den výprodeje. Šaty jako vytažené z kontejneru na oblečení venku na ulici; hedvábné halenky zmačkané tak, že vypadají jako šourek. Nějaká tetička mi vypráví něco o nějaké sestřenici, která bydlí v hlavním městě, takže ji určitě budu znát, když taky bydlím v hlavním městě. Někdo další mi zase vypráví něco o renovaci v galerii. Chvilí jsem si dokonce myslel, že snad obchoduje s uměleckými díly. Tvoje rodina, už jsi zapomněl, kolik pokojů mají jejich domy, co kdy kdo kde naposledy vyvedl, už jsi zapomněl na to neustálé “ukaz fotky”! A tvoje máma chodí od jednoho k druhému a pořád dokola omílá “kamarádi”. Byli s Tomem kamarádi! *(pauza)* Ze zdí se loupe omítka. Sošky svatých nás se sepjatýma rukama úpěnlivě prosí, ať jim odsud pomůžeme vypadnout. Svícny s elektrickými plamínky, dva nesvítí, jeden poblikává. Kytice unavené tím, jak předstírají, že jsou exotické. A jako vrchol všeho, astmatické sólo na příčnou flétnu. Ne! Ne! Tohle bys nevymyslel. Ani náhodou. Čtyři profci, šediví od hlavy po koule, tlačí rakev na rozvrzaném vozíku. Rakev a tebe, uvnitř, v rakvi. Tebe uvnitř v rakvi, uvnitř! Rakev z černého lesklého dřeva, co se leskne jak lino v paneláku. S tebou, uvnitř v rakvi, v rakvi, s tebou. I s těma tvýma marnivýma rukama. I s tvým opuštěným břichem. I s tvými smutnými rty. Rakev s tebou uvnitř. A já si tady sedím v lavici. Moc Dolce, moc Gabbana. Moc... *(pauza)* “Byli jste si blízcí? Trochu. Znal jste ho dobře? Trochu. Stýkali jste se? Trochu. Škoda, že nemohla dorazit. Rádi bychom ji poznali.” Mučení příčnou flétnou skončilo. Tvoje máma vstává z lavice. Jde po schůdkách nahoru k mikrofonu. Otáčí se ke mně. Podává mi ruku. Ticho. Celý vesmír se na mě dívá. Ticho. Celý vesmír ani nedýchá. Ticho. Tvůj bratr má rudé oči. Tvoje máma u mikrofonu. Není nic tiššího než někdo, kdo mlčí do mikrofonu. Měl bych jít za ní. Měl bych před celým světem dát nahlas najevo, kým jsme jeden druhému byli, čím jsme jeden druhému byli, co budeme jeden bez druhého. *(pauza)* Otáčím se čelem vzad. Já, ovdovělý kluk, odcházím z kostela.

Vějde Francis, vyhrožuje.

FRANCIS Tys nic neřek! Proč jsi nic neřek! No? Říkal jsem ti, aby sis něco vymyslel!

TOM Že mě neprašťíš!

FRANCIS Proč jsi tam nechal mámu přede všema třet úplně samotnou?

TOM Že mě neprašťíš!

FRANCIS Nemůžu ji takhle vidět. To nedám.

Francis vrazí Tomovi pěstí do břicha.

TOM Pstruh. Máslo. Ten včerejší pstruh mi nesednul.

FRANCIS Tak odpověz! Taky jsem ti říkal, ať se nevoníš!

TOM *(snaží se chránit rukama)* Reflex. Prostě takovej zvyk! Odpovídám mu jako strachy posranej srab.

FRANCIS Jednou jsem už slyšel tvůj hlas. Po telefonu. Volal jsem mu kvůli nějakým papírům ohledně farmy. “Měl by přijít na večeři. Mám mu něco vyřídit? Bude stačit, když vám zavolá později večer? V noci odlétáme na dovolenou, do Ajaccia...”

TOM “...na Korsiku.”

FRANCIS “Do Ajaccia na Korsiku... Kdo volá? ... Haló?” Jednou jsem se mu podíval pod postel. Měl tam sešit s obrázkama. S obrázkama chlapů. A taky básničky o chlapech. Když jsem volal k vám domů... “Bude stačit, když vám zavolá později večer?” Pochopil jsem, že jednoho dne se tady objevíš. (*Vějde Agáta. Nese v rukou těžkou žlutou plastovou mísu.*) Nechceš se posadit?

TOM Ona nese obrovskou žlutou mísu! Na tohle místo až moc žlutou. Ona ví, že mě praštil.

AGÁTA Všimla jsem si, že ti není dobře, Tome.

FRANCIS Bylo mu zle od žaludku z toho pstruha.

AGÁTA Těšila jsem se, že uslyším, co sis připravil.

TOM Byl v tom trochu bordel, chaos.

AGÁTA Mělo to být...

TOM Náročné, smutné, pohřební?

AGÁTA Dojemné.

TOM V práci mi říkají Mistr Synonym. Umím vymýšlet synonyma. Teda něco, co je skoro stejné jako něco jiného, ale přitom to není tak úplně stejné. Je to taková posedlost. Na meetingu s focus group to je vděčné téma. (*pauza*) Focus group, to je... Při představě, že jim vysvětluju, co je to focus group, se mi chce zvracet mnohem víc než z toho pstruha na másle.

AGÁTA Ta flétnistka byla moc fajn.

FRANCIS To jo.

AGÁTA Jeffova neter.

FRANCIS Jo.

AGÁTA Má talent, jednou z ní něco vyroste. Už na nás čekají ve společenském sále. S tím pstruhem mě to moc mrzí, Tome.

TOM To přejde.

AGÁTA Udělala jsem spoustu těstovinového salátu. Nikdy jsem těstovinový salát neměla ráda. Je ošklivý. Bez barvy. Bez chuti. Musí se pořádně zchladit, vychlazené těstoviny dostanou chuť. Vždycky ho udělám strašně moc. Přitom se vlastně nedá ani zamrazit. Navíc to vypadá, jako by člověk neuměl prostrít stůl, když uprostřed tabule trůní nejsvětější svátost z těstovinového salátu. (*Rozpláče se.*) Ano, řekla jsem “svátost”. Dneska si to můžu dovolit. Svátost! Stokrát se můžeš snažit vytáhnout nějakým zeleninovým salátem nebo nóbl rybími sendviči. Nic takového! Nakonec ti stejně každý řekne, žeš měl radši udělat těstovinový salát. Nejdřív majonézu, pak těstoviny. Svátost! Moje rodina říká, že dělám nejlepší těstovinový salát na světě. Jsem nejlepší na světě v něčem, co nesnáším.

FRANCIS Měla by sis na chvíli sednout.

AGÁTA (*stále v rukou drží žlutou mísu*) Proč? Copak je člověku miň smutno, když sedí? Měla přijet.

FRANCIS Ona je trochu bezohledná. Moc nebere ohledy na ostatní! Co, Tome?

TOM Přesně tak. Bezohledná.

AGÁTA Před chvílí, jak vynášeli rakev z kostela, ta bota na ledu. Představila jsem si, jak uklouzne po ledu, na schodech před kostelem. Bota s sebou vezme jednoho z funebráků, pak druhého, třetího... a nakonec i rakev! Ta vyklouzne, spadne, převrátí se. Vykřiknu. Křičí všichni. V jediné vteřině se jméno boží ozve vícekrát než během celého obřadu. Dva funebráci otočili rakev, upadlo víko. Představila jsem si otevřenou rakev. A nic! Uvnitř nic nebylo! Slyšela jsem sama sebe, jak se ptám: “Kde je to jeho tělo? Kde jako je?” Hlavní pohřebák pořád dokola opakoval: “Vážená paní, byla jste u toho, když jsme tu rakev zavírali. To uvnitř byl.” Pak se někdo, nějaký bratranec nebo strýc, prostě někdo s knírem, do hlavního pohřebáka pustil: “Snažíte se vydělat na tělech, která jsou tak pochroumaná, že se nedají ukazovat? Zbavíte se těla a bednu zrecyklujete?” Na to mu šéf pohřebáků odpověděl: “Naše firma je jedna z nejuznávanějších v zemi. Jsme duchovně spřízněni se zarmoucenými rodinami.” Přesně takhle jsem to četla v jejich reklamní brožůře. “Nemohl to tělo někdo třeba ukrást? Nemáme noční hlídače. Někdo musel tělo ukrást.” *(pauza)* Když naložili rakev do pohřebního vozu, začalo sněžit, jemně, jedna vločka jako druhá! Na místě, kde se rakev otevřela, zůstaly ve sněhu stopy bosých chodidel. Ty mě dovedly až k tobě, Tome. *(pauza)* “Umřel před několika dny a ti, kdo ho oplakávali, se sešli u jeho hrobu, ale ten byl prázdný. V písku byly stopy. Vstal z mrtvých, ale nikdo ho nepoznal!” Takhle to kněz vyprávěl při svém kázání.

FRANCIS Amen, mami. Amen.

AGÁTA Jsem tak ráda, že jsi tady, Tome.

FRANCIS Tome, nemohl bys jí říct, že volala?

TOM Kdo?

AGÁTA Kdo volal?

FRANCIS Tak už to řekni. Udělá jí to radost.

TOM *(improvizuje)* Když jsem se vrátil dovnitř, tak vyzváněl telefon. Zvednul jsem to. *(pauza)* Byla to ona.

AGÁTA Kdo? Kdo volal?

FRANCIS Ellen! Překvápko, co?

AGÁTA A co říkala?

FRANCIS *(netrpělivě, Tomovi)* No já to za tebe říkat nebudu. Tys s ní mluvil. *(matce)* Já nevím, o čem spolu mluvili. Když jsem se vrátil z kostela, tak zrovna zavěsil. *(Tomovi)* Ty víš nejlíp, co říkala, ne?

TOM *(improvizuje)* Ahoj, Tome! Tady Ellen!

FRANCIS Anglicky?

TOM *Hi, Tom. Ellen, speaking. Nice talking to you.*

FRANCIS My anglicky nerozumíme.

AGÁTA No tak, Francisi! Buď zticha!

TOM *Today, a part of me is dying / Dneska ve mně něco umřelo / and I can't cry. / ale přitom nedokážu brečet. Neznám všechna synonyma ke slovu smutek. / Emptiness, loneliness, anger. / Prázdnota, samota... vztek, vztek a ještě jednou vztek! Řekni jim, že bych je ráda poznala. To on nechtěl. Říkal, že láska je záležitostí dvou lidí. Ne přítel, ne rodiny. Tome, řekni jim, že byl nejlepší. Že se snažil, aby nám to vydrželo. Řekni jim, že měl rád, když se směju. Řekni jim, že se mě vždycky*

snažil rozesmát. Pověz jim taky o jeho rukou. O pažích, které mě věznily, které mě osvobozovaly, které mě znovu a znovu odsuzovaly. Pověz jim, že někdy už podle toho, jak se ke mně přibližoval, bylo jasné, že sex bude náruživý!

FRANCIS Pak zavěsila?

TOM Náruživý, to má něco společného s “ružema”?

FRANCIS Pak zavěsila?

TOM *Tell them that I hate him.* / Řekni jim, že ho nenávidím za to, že mě opustil. Měl prostě jenom trochu zpoždění. Měl si zajet vyzvednout sako do čistírny. To fakt není důvod, aby jel jak blázen. Slyším houkání sanitky. Je to ob dva bloky od agentury. Pak ten telefon. Detail na ústa, která zpomaleně potichu vyslovují jeho jméno. Stalo se to na rohu Druhé u té velké křižovatky. Letím po schodech. Běžím na roh Druhé k velké křižovatce. Záchranka mizí v dálce. Klikatá čára na asfaltu jako podpis smlouvy se smrtí. Nádrž. Kus kola. Ulomené zrcátko. Jeho motorka! Jeho potrhané sako. Jeho krev, rozlitá, rozteklá, rozstříknutá, vycáknutá, prolitá.

AGÁTA Tak já se posadím.

FRANCIS Pak zavěsila?

TOM Přesně tak. Pak zavěsila.

AGÁTA Měla přijet. Měla nám tohle všechno říct.

FRANCIS “Náruživý sex.” V kostele?

AGÁTA Aspoň by někdo něco řekl. (*Všichni tři jsou uzavřeni každý ve svém vlastním světě.*) Po hostině nesmíme zapomenout na dojení. Francis ti ukáže, jak se to dělá, Tome.

TOM Co mi má Francis ukázat?

FRANCIS (*Tomovi*) Najdu ti nějaký hadry ke kravám. Přece nepůjdeš do kravína v těhle trendy hadrech.

AGÁTA Dej mu něco po bratrovi. (*Tomovi*) Francis ti ukáže, jak se nasazují návlčky na vemenó.

OBRAZ 4

Tom se převléká do starého farmářského oblečení po svém zesnulém milenci. Na poli. Za soumraku. V dálce štěká pes.

TOM Tvoje oblečení mi je velké. Moc nové na to, aby bylo vintage, moc staré na kolekci od Paula Smitha. Pásek má málo dírek. Vždycky jsem byl hodně hubený. Tak jsem si dal kolem pasu provázek. Udělám z toho módní trend. *(Francisovi)* Je to ještě daleko? Studoval jsem na nejlepších školách a stejně mám hovna na botách.

FRANCIS Ale stejně jsi na mě udělal dojem.

TOM Nedal jsi mi šanci lhát.

FRANCIS Mluvím o kravách. Chováš se k nim hezky. Všimnul jsem si, jaks jednu dokonce pohladil.

TOM Netušil jsem, že ty dojící přístroje můžou být tak moderní.

FRANCIS Dneska už se dělají i laserový. Je s tím vším pak mnohem míň práce. Mašina si najde vemeno úplně sama. Máš na to takovej dálkovéj ovladač. Zmáčkneš tlačítko a dojička se sama nasadí na struk.

TOM *(neví, co na to odpovědět)* Cool!

FRANCIS Slyšíš toho psa? To znamená, že tam někde je spousta kojotů. Když se dělaly na farmě ty prohlídky, tak sem jezdila spousta Japonců. Letěli přes celou zeměkouli, jenom aby si tady udělali pár fotek. To asi znamená, že to tady musí bejt hezký. Já myslím, že se tady pěstuje moc kukuřice. Lidi tady kupujou pozemky jenom, aby mohli pěstovat kukuřici. Pro prasečáky. A skoro všechny farmy v okolí jsou na prodej. Vidíš ty baráky? Všechny jsou prázdný.

TOM Vy nemáte žádné sousedy?

FRANCIS Ne. Japonci mají malý oči. A když se smějou, tak jim zmizí úplně. Jednou jsem jeden páreček zavedl ke kravský jámě. Chtěli vidět kojoty. Měli jsme štěstí, viděli jsme tři. Bílý tesáky v rudým mase. Zahlíželi na sebe a vrčeli: "Jestli se dotkneš mýho kusu, zabiju tě." Kousek dál byl ještě jeden, co si hrál se zajícem, ještě byl živý. Mlátil do něj tlapou, aby ho donutil se pohnout. Zajíc se snažil zdrhnout. Kojot ho vždycky chytil, trochu potýral, pustil a zase chytil.

TOM Proč tady s tebou nikdo nemluví? Dneska na hostině za tebou nikdo nepřišel. I když seš bratr zesnulého.

FRANCIS Já se o ostatní nezajímám, je mi jedno, jak se mají. Říkám si, že jim je taky jedno, jak se mám já. *(pauza)* Ty je znáš?

TOM Koho?

FRANCIS Japonce!

TOM Byl jsem na stáži vizuální kultury v Nagoji.

FRANCIS Cool. Fakt ses mi líbil.

TOM Mám zvířata rád.

FRANCIS Ne, myslím to s Ellen.

TOM *(zoufale)* Jasně.

FRANCIS Pěkně jsi to sehrál.

TOM To teda nevím.

FRANCIS Mámě to udělalo radost.

TOM To teda nevím.

FRANCIS Bráchovi jsem řekl, hele, mámě o tom tvým tajemství nic neřeknu, ale ty mi dáš fotku, na který budeš s nějakou holkou. Může to být kdokoli, ale hlavně ať je pěkná. Dali jsme jí jméno "Ellen". Ale myslím, že její pravé jméno je Sára. Pracovali spolu.

TOM Sára? Stylistka z naší reklamky?

FRANCIS Na té fotce ji objímá kolem pasu.

TOM Ta věčně ožralá verbální exhibicionistka? Co si plete digestiv s ústní vodou?

FRANCIS Sedí spolu na jeho motorce. Ona má na hlavě růžovou přilbu.

TOM Na konci večírku dojede všechno, od zbytků ve skleničkách po pisoáry.

FRANCIS Mámě se líbí.

TOM (*čím dál tím našťvaněji*) Když se ožere, má oči jako žába! Když se ožere, tak vždycky začne natahovat slova a slabikovat! Anglicky mluví jako prase. Ta nedokáže vyslovit ani "Ellen"! Cokoli jí přijde pod ruku, okamžitě rychlostí světla oxeroxuje. Ona je úplnej Schumacher v kopírování! A všechno je pro ni "ártový", což teda vůbec nic neznamená, ale zato musí padnout spousta stromů, aby ukojila svoji kopírovací neschopnost. Sára! To je směšný.

FRANCIS (*Vytahuje fotku z kapsy a ukazuje ji Tomovi.*) Dávají si pusy.

TOM To byl ale pěkně blbej nápad tady zůstat. Hnus, zvedá se mi z toho žaludek. Jedu domů.

FRANCIS Kam jdeš?

TOM Řeknu tvójí mámě, jak to všechno je, a pak mizím!

FRANCIS (*Chytí ho za provaz, který má kolem pasu místo opasku.*) Mámě nic neřekneš.

TOM Nech mě.

FRANCIS Už se ti tady se mnou nelíbí?

TOM Jasně. Jako s králíkem! Jenom zvedne ruku, aby se podrbal, a já se bojím, že mě praští do zátylku. Jen tak se otočí za sebe a já si hned představuju ránu pěstí do břicha. Před kostelem byla, myslím, benzínka. Natankuju plnou nádrž a padám odsud.

FRANCIS (*Hrozí rukou, přibližuje se k Tomovi.*) Zrovna ve chvíli, kdy jsem si k tobě začal nacházet cestu!

TOM Máme k sobě až moc blízko. Máme k sobě až moc blízko. Je mi s tebou moc hezky! Je mi s tebou moc hezky! Je tohle správná odpověď? Ty tvoje kukuřičné lány jsou fajn! Líbí se mi kojoti, co se rvou o maso. Japonci mají hezké malé oči a Sára je naprosto báječná alkoholička! (*Francis se chopí provazu a násilím spoutá Tomovi zápěstí.*) Co to děláš? Tohle je ta tvoje cesta blíž k lidem? Fakt debilní! Debilní fór! Fakt směšný. Joke. Joke. Debilní. Debilní.

FRANCIS Slyšíš toho psa?

TOM Jo, slyším tu tvoji psí obět!

FRANCIS Je čas na jídlo.

Francis ho nohou donutí si kleknout. Tom se svalí.

TOM Pět hodin není čas na jídlo. To není ani čas na aperitiv.

OBRAZ 5

Den 3. Večer.

AGÁTA (*žehlí prádlo*) Tome, pojď se najíst! Už ti to opakuju podruhé!

FRANCIS (*má na sobě jenom džínny*) Třeba nemá hlad.

AGÁTA Celý den nic nejedl. Nechutná mu, jak vařím. Cítím to. (*volá*) Tome? (*zase k Francisovi*)

Můžeš mi vysvětlit, co mají znamenat ta ovázaná zápěstí?

FRANCIS Byli jsme u doktora.

AGÁTA Proč u doktora?

FRANCIS Zranil se.

AGÁTA Jak?

FRANCIS V kravíně, o dopravník.

AGÁTA (*nedůvěřivě*) Obě zápěstí?

FRANCIS Snažil se něco vytáhnout. Co se tak vyptáváš? Chceš snad, aby odjel? To by se ti líbilo?

AGÁTA S takhle pochroumaným zápěstím nemůže řídit.

FRANCIS Můžu ho klidně odvézt, jestli chceš.

AGÁTA Nikdo po tobě nechce, abys ho někam vozil.

FRANCIS S krávama to umí.

AGÁTA (*usmívá se*) Myslela jsem si to. (*pauza*) Včera ráno jsem otevřela dveře do vašeho pokoje: dvě klukovské hlavičky na polštářích, dvě malé hlavičky.

FRANCIS To ti udělalo radost, ne?

AGÁTA Přišlo mi, že si hodně češe vlasy. Taky se na sebe často kouká do zrcadla. Přistihla jsem ho, jak se dokonce prohlíží zezadu. Ty se taky prohlížíš zezadu?

FRANCIS Já nemusím. Ale on je hezoun. (*Oba se zasmějí.*)

Tom se ve svém pokoji soléká z pracovního oblečení, nechá si džínny. Obléká si nátělník. Zavazuje si zápěstí.

TOM Prouzek světla ve škvíře pod dveřmi. Poprvé slyším, jak si povídají sami mezi sebou. V domě je asi plno lidí. Jako ve filmech, když někdo umře. Lidi kouří, zpomaleně se pohybují, něco si šeptají a vždycky je tam někdo, kdo se směje jako blázen. A říká: To bude únava.

AGÁTA (*směje se*) To je únava. (*volá*) Tome! Musíš něco sníst!

TOM Telefon nezvoní. Není slyšet ani televizi. Jenom do kravína přijela cisterna pro dnešní dávku nadojeného mléka. Řidič se jmenuje Jeff. "Ahoj, Jeffe! Měj se, Jeffe!"

AGÁTA (*fascinovaně*) Ty jeho košile jsou jemné jako papír. Kallhoty má z pravé vlny. Všechno oblečení má dokonale poskládané.

TOM Ona mi otevřela kufr.

AGÁTA Skoro jako výbava pro nevěstu.

TOM Oblečení mi rozvěsila na ramínka.

AGÁTA Sebrala jsem mu trochu krému na ruce. Trochu. Moc hezky voní.

FRANCIS Snaží se makat.

AGÁTA To je dobře.

FRANCIS Je na krávy hodnej.

AGÁTA To musí být fajn, že máš aspoň nějakou společnost, ne?

FRANCIS (*přerušit ji*) Zvyknul jsem si být sám.

Pauza.

AGÁTA Kdybys odešel...

FRANCIS Nech toho!

AGÁTA Účty.

FRANCIS Nech toho.

AGÁTA Tu laserovou dojičku si nebudeme moct dovolit.

FRANCIS Uvidíme.

AGÁTA Jednou to tu stejně budem muset prodat!

FRANCIS Zůstanu tady s tebou. Vždyť to víš. Vždycky.

AGÁTA (*nehnutě*) Nedokážu tě obejmout. Víím, že bych teď nejspíš měla. Ale nejde to.

FRANCIS Tos možná ani říkat nemusela.

Tom se k nim připojí.

AGÁTA Tome! Co by sis dal k jídlu?

TOM Hlavně ne pstruha!

AGÁTA Vytáhla jsem ti z mrazáku steak! (*Vezme Toma za ruce, otočí mu je a dotkne se jeho zraněných zápěstí, jizev na břiše a šramů na krku.*) “Dokud neuvídím na jeho těle stopy po hřebecích a nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím... Sáhněte si na mé rány. Vložte své ruce do mých ran. Blahoslavení, kdo nevidí a věří.”

FRANCIS Amen, mami. Amen.

AGÁTA (*Francisovi*) Měl bys ho vzít do městečka. Aby viděl náměstí. Zajdete do hospody. Pak ho provezeš cypřišovou alejí. Moji kluci mě tam jednou vzali. Jeli jsme 160. Přerušovaná žlutá čára vypadala jako plná, jak jsme jeli rychle.

FRANCIS To se ti líbilo, co?

AGÁTA Bála jsem se jako nikdy!

FRANCIS Jdi se oblíknout. A jestli to dáš, vytáhnem to klidně na 170.

AGÁTA Necháme Toma se v klidu najíst.

FRANCIS Hele, ty si prej prohlížíš svůj zadek v zrcadle, jo?

AGÁTA Francis!

FRANCIS “Dívčí váha”! Napadlo mě, že ti budu říkat “Dívčí váha”! (*Tom se po něm bez varování vrhne. Kopne ho do boku. Francis kopanec přijme, zabolí ho to, ale užívá si to.*) Jo, jo, tohle je můj chlap! (*Ted chytí Toma on. Sevře mu pažemi krk.*)

AGÁTA Chlapci! Tady v kuchyni ne!

FRANCIS Jo, jo, tohle je můj chlap. “Dívčí váha”!

AGÁTA Běžte se prát ven!

Tom překvapivě získá převahu.

FRANCIS Koukni, jak mu to sluší, když se vzteká!

Skutečně se perou.

TOM Dva kiláky jsi mě táhnul svázanýho po břiše! Dělej, omluv se! Omluv se mi! (*Tom ho kousne do krku.*)

FRANCIS On mě kousnul. Ta zkurvená buzna mě kousla!

AGÁTA Cože?

FRANCIS (*uvědomí si, co řekl*) Ale nic. To se tak říká. On mě pokousal!

TOM Bílé tesáky v rudém mase!

FRANCIS No, vidělas to, mami?

AGÁTA S kluky, co sprostě nadávají, se nebavím. (*Agáta podává Tomovi misku s polévkou.*) Vyndala jsem z mrazáku trochu kroupový polívky.

TOM Tady se jí hodně kroupový polívky.

AGÁTA Se slaninou.

TOM Se slaninou.

AGÁTA Francisi, pomoz mu s jídlem.

FRANCIS Ani náhodou.

AGÁTA Vždyť přece vidíš, že nemůže vzít do ruky lžíci! (*Agáta se chopí misky s polévkou a po lžičkách Toma krmí. Po jisté době.*) Tak co mi o ní ještě povíš?

TOM (*podrážděně*) Holka v černém tílku. Holka, co se houpe v ptačí kleci. Rozcuchaná holka na voru. Prsatá holka s pilotama formulí. Napadají mě jenom samé obrázky z reklamy.

AGÁTA Obyčejná holka?

TOM Vedle něj by byla každá obyčejná.

AGÁTA (*naděně*) Slyšels, Francisi?

FRANCIS Hltám každý slovo.

TOM Ona byla drsňačka, která milovala básničky.

AGÁTA “Drsňačka, která milovala básničky!” Měl bys mluvit jako Tom.

FRANCIS To si nejsem jistej.

AGÁTA Holky mají rády chlapy, co umí hezky mluvit.

FRANCIS Prej to byla velká milovnice těstovin.

TOM (*vyvedený z míry*) Ravioli, tortellini, spaghetti, lasagne. Nebo bys chtěl ještě nějaký jiný? S hodně omáčkou, co, debile.

AGÁTA (*Tomovi*) A co ty?

TOM Já? Já mám taky rád těstoviny. Tak tohle nedám.

AGÁTA Neříkej, že ty nikoho nemáš. Nic nám o sobě neprozradíš?

TOM Já? Tady? Na mě nezáleží. Já? Co bych tak o sobě? Nevím, co bych o sobě měl říkat.

FRANCIS (*vysmívá se Tomovi*) “Já nevím, co já. Co tak třeba o mně? O mně? Nic! Já! Nic! Nic! Copak já!” Jde mi to, to tys říkal, že mluvím jako on, ne?

TOM “Sundej si nátělník! Ne! Pomaleji! Stáhni si slipy dolů. Pomalu. Ne, ještě pomaleji. Triko! Ukaž mi podpaždí. Ruce úplně nahoru.”

AGÁTA Co to tady vykládá?

FRANCIS Tak to taky netuším.

TOM "Polož si ruku na břicho. Hlad' se po břiše."

AGÁTA Já pomalu ani neznala adresu, kde bydlí, a on mi tady bude vyprávět takovéhle nějaké intimní věci?

TOM "Lehni si na postel."

AGÁTA *(není jí z toho dobře)* To jsou hodně velké podrobnosti!

TOM Lízej mi ho.

Čas se zastaví.

FRANCIS *(pokouší se odlehčit atmosféru)* Pěkná čubka! Co, Tome? Byla to pěkná čubka.

AGÁTA Čubka!

FRANCIS Ale pěkná!

Francis s Agátou se tomu oba začnou nezadržitelně chechtat.

TOM *(vybuchne)* Proč neodejdu pryč? Proč říkám: "Ahoj, Jeffe! Měj se, Jeffe!" Proč neřeknu: "Pomoc, Jeffe! Dostaň mě odsud, Jeffe!" Proč jí prostě neřeknu: "Miloval jsem tvýho syna a tvůj syn miloval mě!"

AGÁTA Je fajn se takhle pořádně zasmát.

FRANCIS Půjdeš se projet?

AGÁTA Nepojedu. Bylo by moc fajn, kdyby k nám přijela na návštěvu. Dobrou noc, Francisi.

FRANCIS Dobrou noc, mami.

AGÁTA *(políbí Toma)* Dobrou noc, chlapče.

TOM Dobrou noc.

AGÁTA Nemohl bys ji pozvat, aby přijela?

TOM Koho?

AGÁTA Ellen.

TOM To nevím.

AGÁTA Francisi, udělej mu ten steak.

Agáta odejde. Francis jde k žehlicímu prknu, bere do ruky žehličku a pokračuje v žehlení prádla.

FRANCIS *(mračí se)* Jestli jí s tím nepomůžu, tak toho pak bude mít moc. Musím jí pomáhat čím dál víc. Prospívá jí, že jsi tady.

TOM To bych neřekl.

FRANCIS Už hodně dlouho jsem neslyšel, že by se takhle smála. *(pauza)* Tys tomu doktorovi říkal, že jsem ti to udělal já?

TOM Říkal jsem mu, žes u toho byl. Nic víc.

FRANCIS Tak proto se tě na nic nevyptával.

TOM Vzkazoval, že mám vyřídit jeho upřímnou soustrast.

FRANCIS Jít tady k doktorovi nebyl zrovna úplně nejlepší nápad. Mohl jsem tě hodit někam do města kousek dál.

TOM To tady máte, nějaký "město kousek dál"?

FRANCIS A tebe fakt nezajímá, jak to přijde, že někdo ve třiceti pořád žije sám se svojí matkou? Mám všechny předpoklady pro to, abych udělal nějakou holku šťastnou: slušnou farmu, hezký tělo. *(ticho)* Vím, že se ti líbím.

TOM (*cítí se zmateně*) Když řeknu jo, praští mě. Když řeknu ne, praští mě.

FRANCIS Brácha ti nikdy nevyprávěl tu historku o tom klukovi v hospodě?

TOM O jakým klukovi?

FRANCIS O tom roztrženým klukovi. Roztrženým! Jo, tak se to říkalo. Udělal jsem to. Obešlo se to bez soudu. Všechno se vyřešilo pěkně v tichosti, nějaký peníze a tak. Bylo mi šestnáct. Jemu čtrnáct. Měl bílý džíny, zelený triko. Strčil jsem mu do pusy obě ruce a otevřel mu ji. Otevřel, až se mu roztrhla. Neříkalo se, že jsem ho “zbil”. Neříkalo se, že jsem ho “zranil”. Říkalo se, že jsem ho “roztrhnul”! V městečku se o tom mluví dodnes. Každý den. Vždycky nějaká nová historka. V celém kraji. Ten kluk má novej nos. Nový rty. Holky z celého širokého okolí se mě bojejí. Dokážeš si jako představit, která máma by nechala chodit holku s tím, co trhá ksichty? Líbila se mi jedna v tanečních. Koupil jsem jí dokonce dárek. Takovou hedvábnou halenku. To byl bráchův nápad mě tam zatáhnout. Chtěl, abych tam sbalil nějakou holku. Společenský tance, řadový tance, samá ča-ča, rumba. Všechny chtěly tancovat s těma dvěma hezkýma farmářema. Šli jsme na dračku. A pak večer v hospodě, s bráškou, cestou z tanečních... Tady člověk chodí do hospody už ve dvanácti... To ke mně přišel ten kluk v bílejch džínách a tom zeleným tričku, dost divně se na mě koukal a povídá: “Musím ti něco říct o tvým bráchovi. Je to takový, víš jak.” Brácha nás pozoroval zdálky, byl nervózní. Řekl jsem tomu klukovi, ať to zopakuje. “O tvým bráchovi. Je to takový, víš jak!” V tu chvíli mi došlo, co tím myslí. Já to věděl skrz ty obrázky a básničky pod postelí, ale jak to mohl vědět on? Mělo to jako znamenat, že o tom vědí všichni? Mělo to jako znamenat, že se nám všichni budou smát do očí? Je to tady prdel světa a všechno, co není úplně normální, se vždycky násobí dvaceti. “O tvým bráchovi. Je to takový, víš jak!” Bylo to jako rána palicí přímo do čela! Oči mi zbělely, jako když dáš krávu na porážku. Pamatuju si jen ty ruce v jeho puse. A ten zvuk, co vycházel z jeho krku. Jak se mu tam lámaly nějaký kosti. Do tanečních jsem už nikdy nešel. A i když to brácha celý viděl, tak jsem mu nikdy neměl zapotřebí vysvětlovat, proč jsem to udělal. Strašně se za mě styděl. Řekl mi, že musí odjet pryč. Hodně jsme se prali... často. Dokonce jsem ho jednou hodil do kravský jámy. Ale on stejně odešel. (*Francis mu vrací oblečení po zesnulém, které měl předtím na sobě.*) Máma ti to upravila. Mělo by ti to sedět. A jestli chceš, tak se klidně navoň. Mámě se ta tvoje voňavka líbí. Máma se potřebuje usmívat. Nevím, jak se někomu říká, aby zůstal. Nevím, co se má říkat. Zůstaň.

OBRAZ 6

Den 5. Tom má na sobě upravené pracovní oblečení. Je celý od krve. Myje si ruce a předloktí ve velkém dřezu.

TOM Extáze! To byla naprostá extáze! Pomohli jsme krávi se otelit! Vdechli jsme někomu život! To je síla. Chtělo se mi běhat po poli a křičet: “Zrodil jsem život! Héj, kojoti! Zrodil jsem život!” Jasně, s těma zápěstíma jsem toho zas tak moc dělat nemohl, ale pozoroval jsem zblízka Francise. Povzbuzoval jsem ho tak, až mi řekl, ať radši zklapnu. Nasadil si gumové rukavice. Strčil ruku do krávy, do kravský dělohy, aby to tele mohl chytit za nohy, za přední. Přivázal je na provaz. A pak tahal a tahal a tahal. Dobrou hodinu. Vždycky, když měla kráva kontrakce, tak zatáhnul. Při každé kontrakci jsem ho povzbuzoval. Pak se objevila hlava telátka. To mi řekl, ať zklapnu. A další kontrakce. Pak se skoro naráz objevilo celé tělíčko. Zařval jsem! Francis se na mě ošklivě podíval, ale já řval ještě hlasitěji. Tele spadlo na zem, přímo z krávy. Zlomilo si nohu. Docela kruté přivítání na svět. *(Tom se zhroutí a rozpláče.)* Kráva pak olízala placentu. Tele vypilo colostrum. Francis řekl “colostrum”! Francis zná aspoň jedno latinské slovo. Tvoje máma pak šla do mrazáku pro zákusky. Fakt cool!

FRANCIS *(Vějde, celý od krve.)* Budem mu říkat “Dívčí váha”!

TOM *(nedá se utišit)* Fakt cool! Nevím, co to se mnou je. Omlouvám se. Nedokážu to ovládat. Omlouvám se.

FRANCIS Tome, můžeš mi vysvětlit, k čemu je dobrý tvoje sperma?

TOM Co?

FRANCIS K čemu je jako dobrý tvoje sperma?

TOM OK. Takže změním téma.

FRANCIS Proč vůbec existuješ, když nikomu nemůžeš dát život?

TOM Dej mi vteřinku, jo.

FRANCIS Přemejšlel jsem o tom už dřív. Po tobě nezbyde vůbec nic! Tvoje sperma je absolutně k ničemu.

TOM To je tvůj úhel pohledu.

FRANCIS Tvoje štáva je úplně zbytečná.

TOM Moje štáva? Nechtěl bys radši nechat synonyma na odborníkovi?

FRANCIS K čemu teda seš na světě?

TOM A smyslem tvýho života je co? Natrhávat ksichty?

FRANCIS Sundej si nátělník.

TOM Cože?

Francis Tomovi pomůže svléknout nátělník.

FRANCIS Ruce úplně nahoru. *(Mydlí mu tělo.)* Ukaž mi podpaždí.

TOM Má tvůj hlas.

FRANCIS To jako hodláš strávit celý život bez dětí? Co až budeš starej? Bez dětí. Úplně sám.

TOM Má tvoje ruce.

FRANCIS Na něco jsem se tě ptal!

TOM Má stejně černé oči jako ty.

FRANCIS Na něco jsem se tě ptal.

TOM Má tvoje rty. Odpověz mu.

FRANCIS Na něco jsem se tě ptal.

TOM Odpověz mu. Já myslím jenom na sebe, Francisi! A "moje štáva" mi poskytuje největší rozkoš, když se tvoří.

FRANCIS Něco ti ukážu. (*Francis vytáhne schovanou papírovou tašku a opatrně z ní vyndá červenou košilku. Dámskou.*) Ta byla pro tu holku z tanečních. Prodavačka říkala, že to je pravé hedvábí.

TOM (*upřímně*) I takhle od oka ti můžu říct, že to rozhodně pravé hedvábí je.

FRANCIS Když to říkáš ty, tak ti teda budu věřit.

TOM Je moc hezká.

FRANCIS Nikdy nebyla příležitost jí to dát.

TOM Jak se jmenovala?

FRANCIS Už si nepamatuju. Takže to je pravé hedvábí. To jsem rád. (*Francis stiskne tlačítko a celou halou se rozezní hudba.*) Dvanáct reproduktorů, centrální pult, zesilovač 2500 wattů. Přehrávač na osm cédéček pro nepřetržitý provoz. Všichni si myslí, že to je samba, ale je to rumba. Krávy to milujou. Jsem přesvědčený, že pak víc dojí. Tancuje se to s nataženými rukama. Musíš se u toho narovnat! Držet rukama správný odstup. Povolit pánev. A takhle zhoupnout zprava doleva. Jenom pánví. Dopředu a dozadu jdeme stejnou nohou. Pokrčit nohy, jednu, druhou. Pojd'!

TOM Ne! Ne! Zatancuj si s krávou.

Francis ho i proti jeho vůli vytáhne.

FRANCIS Pěkně rovně. Natáhnout ruce. Přesně tak!

TOM Zprava doleva. Pozor na pánev. Dopředu. Noha dozadu.

Začnou tančit. Tančí skvěle.

FRANCIS (*uchvácen Tomovou šikovností*) No teda! Učíš se nějak moc rychle.

TOM Není to marný, co?

FRANCIS Vůbec to "není marný". Bráška tě něco naučil! (*v legraci*) A to mi přísahal, že bude trénovat jenom se mnou.

TOM Ty taky nejseš marnej.

Tom Francise obejmě. Francis se chvíli nechá. Nakonec Tom stisk povolí.

FRANCIS Teď si to vyměníme! (*Tom se otočí k Francisovi. Francis ho chytí za krk. V tom škrčení je ovšem cosi uklidňujícího, co Francisovi činí potěšení.*) Řekneš, kdy mám přestat! Je to na tobě. Nějak naznač a já přestanu. Tak jak, chlape? Ještě? Ty se nezdáš, chlape. Máš vydrž! (*Tom zavrtí hlavou. Francis ho pustí.*) Dýchej! Kurva, dýchej! (*Tom popadne dech. Hudba stále zní. Francis ji vypne, vezme Toma proti jeho vůli tak, jako se vodí domácí zvířata.*) Víš, já tady trčím kvůli mámě. Mohl bych klidně vypadnout, nechat ji tady samotnou, ale nedokážu to. Jednou to budu muset vzít po ní. Ještě teda je docela při smyslech, ale v hlavě jí straší spousta těch jejích náboženských blábolů. Dávám jí ještě tak pět let, než jí šibne úplně. Pět let, víc ne. Starání se o krávy, dívání na kojoty, pozorování, jak roste kukuřice, poslouchání štěkajících psů: pět let, víc ne. Někdy si přeju, ať jí to sejme co nejrychlejc. Něco jako přijít ráno do

kuchyně a najít ji, jak leží na podlaze. Telefon v ruce, otevřená pusa, nepřítomné oči. Bolelo by to, protože ji miluju, ale aspoň bych se o ni nemusel starat.

Tom s Francisem překvapí Agátu, která je poslouchá.

AGÁTA *(která všechno slyšela)* Hledala jsem vás.

FRANCIS Tys byla tady?

AGÁTA Hledala jsem vás. *(na konto červené košilky)* Tys ten hadr ještě nevyhodil?

FRANCIS Máme pěkné telátko. Dali jsme mu jméno Dívčí váha.

AGÁTA To není jméno pro krávu.

FRANCIS Slyšela jsi, co jsem předtím říkal?

AGÁTA Přijďte se najíst. Dokud jsou koláče ještě teplé.

FRANCIS Slyšela jsi, co jsem předtím říkal?

AGÁTA *(chladně)* Ano, všechno jsem slyšela a pak jsem řekla: Dívčí váha není jméno pro krávu! Koláče jsou ještě teplé.

Odejde.

FRANCIS Všechno slyšela. Kurva. *(Tom bere do ruky červenou hedvábnou košilku, obléká si ji, vstává.)*

Tak co, ty ještě nemáš dost?

OBRAZ 7

Téhož dne. Tom v červené košilce visí na laně, houpe se ve vzduchu, hlavou dolů, v pološeru. Francis drží druhý konec provazu.

TOM (*vyděšeně*)   Nechci se pozvracet. Nechci. To bahno smrdí. To bahno prostě smrdí. Jeho matka si myslí, že jsme se jeli bavit někam do města! Jeho matka si myslí, že balíme holky z rozvedených rodin, s nesmyslnými účesama na hlavě. To bahno prostě smrdí. I když dobré dva týdny nepršelo, tak si jsem jistý, že to je bahno... Červené bahno. (*Nechá se unést hrůzou situace.*) Mršiny krav. Hnijící útroby. Dršťky! Střeva! Vnitřnosti! Hnus. Žaludky! Střívka! Bachor! Vnitřní orgány! Ne, jako teda fakt netuším, jaký je synonymum k "Vytáhni mě odsad, ty sráči"! Ten smrad je peklo. Hlavně žádnou paniku. Nechci se pozvracet! Nechci! (*Provaz o několik stop povolí.*) Ne! (*Francis napodobuje vytí kojotů.*) Slyším kojota. Francis říkal, že kojoti na lidi neútočí. Ale já teď člověk nejsem. Jsem kus masa nad mršinami. Pro kojoty jsem teď prostě potrava. (*další zavytí*) Víím, že se to dole hýbe. Dole jsou červi. Víím, že tam jsou. Slyším, jak se hýbou. Pačuli, peruánský cedr, vetiver! Nedokážu se soustředit.

Pauza. Slyšíme, jak Francis napodobuje vytí kojotů.

FRANCIS   Řekneš, kdy mám přestat?

TOM (*řve*)   Vytáhni mě! Vytáhni mě! Francisi, vytáhni mě.

FRANCIS   Ještě trochu! Ty přece něco vydržíš, chlape.

TOM   Vytáhni mě!

OBRAZ 8

Den 7. Tom si obléká bundu a farmářskou čepici. *V kuchyni. Kulhá.*

TOM *(do telefonu)* — Jak budeš chtít... Prostě jak chceš... Ne, nemůžu odjet autem... Mám něco se zápestími... A taky s lýtkem... Nic vážného. Povyprávím... Já vím, že už je to týden... Není tu pořádný signál... No, internetové kavárny tady taky zrovna nefrčí... Ale ano, říkal jsem, že je to daleko... Jezdí sem autobus... Mám peníze. Počkej moment.

(Vstoupí Agáta.) Dobrý večer, Agáto.

AGÁTA — Dobrý večer, chlapče.

TOM — Nevzbudil jsem vás?

AGÁTA — Ne. —

TOM — Nemluvil jsem moc nahlas?

AGÁTA — Ne.

TOM — Použil jsem váš telefon.

AGÁTA — V pořádku.

TOM — Měl jsem se předem zeptat.

AGÁTA — To je v pořádku.

TOM — Nemůžu chytit na mobilu signál.

AGÁTA — To je meziměsto?

TOM — Nemusíte mít strach, zaplatím to.

AGÁTA — Chci s ní mluvit.

TOM — Prosím?

AGÁTA — Je to ona?

TOM *(překvapeně)* — No... Jo, je to ona. —

AGÁTA — Dej mi ji.

TOM — Ehm... *(do telefonu)* Ellen? ... Maminka... *The mother*... Agáta... chce s tebou mluvit... *Want to speak with you... It's OK?* *(Nervózně podává sluchátko Agátě.)*

AGÁTA *(překvapeně)* — Ellen. Já vím, že mi nerozumíte, co říkám... Ne... Já nemluvím anglicky... Chtěla jsem vám říct, že tady máte dveře otevřené... *Welcome.* *(pauza)* Zavěsila. *(Agáta zavěsí.)* V životě by mě nenapadlo, že s ní budu někdy mluvit.

TOM *(neví, co na to říct)* — Mě taky ne.

AGÁTA — “A před oběma ženama stanuli dva muži v zářícím rouchu: Proč hledáte živého mezi mrtvými?”

TOM — Amen, Agáto. Amen.

Agáta odejde. V dálce slyšíme štěkat psa. Tom vejde do pokoje, kde překvapí Francise, který se jen tak pro zábavu češe.

FRANCIS *(rozcuchá se)* Musíš furt chodit jako duch? Kde ses tady vzal?

TOM — Byl jsem pomoci Dívčí váze s kojením.

FRANCIS — Cože?

TOM — Našemu telátku!

FRANCIS Dáme ho pryč.
TOM To ani náhodou!
FRANCIS Tak to prostě je.
TOM Zítra zavolám veterináře. Všechno to zaplatím.
FRANCIS Lehni si!
TOM Držel jsem ho v náručí. Nesl jsem ho k mámě. *(pauza)* Mělo takovou žízeň. Pořád se bojím, že ho rozmáčknu.
FRANCIS Lehni si!
TOM Ještě se na tu nohu nedokáže postavit. Třese se. Můžu spát s tebou?
FRANCIS Viděl jsi, jak je ta postel velká?
TOM Prosím.
FRANCIS Ale necháš si na sobě spodáry.
TOM Dík.
Tom si lehne k Francisovi.
FRANCIS Smrdíš krávama.
TOM Dík. *(překvapeně)* Necítíš tady parfém?
FRANCIS Ani ne.
TOM *(směje se)* Ty jdeš někomu na svatbu?
FRANCIS Válela se tady nějaká stará kolínská.
Pauza.
TOM Voníš jako tvůj bratr.
Pauza.
FRANCIS On by nad kravskou jámou nevydržel ani minutu. *(je na Tóma hrdý)* Ty seš fakt pošahanej! Jmenovala se Karin.
TOM Kdo?
FRANCIS Ta holka z tanečních.
Tom se přitulí k Francisovi a čechrá mu vlasy.
TOM Řekneš, kdy mám přestat.
FRANCIS Spi.

OBRAZ 9

Den 9. Sára sedí u kuchyňského stolu naproti Agátě, je nervózní. Sára hovoří rádoby anglicky.

AGÁTA Omlouvám se, není tu uklizeno. Nejsme teď úplně ve své kůži. Jeho smrt byla tak nečekaná. Z velkoměsta je to sem k nám hodně dlouhá cesta. A navíc autobusem. Kdybych věděla, že přijedete, udělala bych vám těstoviny. Jste moc hezká. Nevím proč, ale když jsem vás viděla, vůbec jsem nevykřikla. I když jsem asi měla. Když se ženská vrátí domů a narazí tam na cizí ženskou. Navíc cizinku, která nerozumí ani jednomu jedinému slovu, co člověk říká. Tom nám o vás vyprávěl. (*Vějde Francis.*) Jen pojď dál. Poznáváš ji?

FRANCIS A sakra!

SÁRA *Oh, my God.*

AGÁTA Jsi v šoku, že?

FRANCIS Sakra!

SÁRA *You're the same.*

AGÁTA Ona přijela.

FRANCIS Sakra!

AGÁTA Už to sakrování stačilo.

SÁRA *It's a shock.*

AGÁTA To je Francis. Můj starší syn.

SÁRA *You're a perfect copy of your brother.*

AGÁTA Francis, tohle je Ellen.

SÁRA (*podává mu ruku*) *My sincere condolences.*

FRANCIS Může mi někdo říct, co tady jako dělá?

AGÁTA Byla to přítelkyně tvého bratra!

FRANCIS Aspoň trochu by nám rozumět mohla, ne?

SÁRA *No. Believe me. I don't understand a word.*

FRANCIS (*Sáře*) Vůbec nic?

SÁRA *Sweet nothing*

Neví, jak dál pokračovat v konverzaci.

AGÁTA Ještě si ani nezapálila. Možná jí došly cigarety.

FRANCIS Bráška měl vkus.

SÁRA *I really don't understand a word.*

AGÁTA Běž pro Toma.

SÁRA *Oh, yes! Please, Tom. I want to see Tom. "Pro Toma."*

FRANCIS Krmí krávy.

SÁRA *Tom? Feeding the animals? (směje se) Tom? The fancy Tom?*

AGÁTA (*snaží se něco pochopit*) Já pro něj zajdu. (*Agáta toho využije a Sáru obejmě. Ovšem zezadu. Pauza.*

Cítíme smutek Agátina objetí.) Thank you. Thank you.

Agáta odejde

SÁRA (*nervózně*) *Your mother, she nice. I like be on a farm. This one is so typical. Few authentic point of view. That remind me when I was a little girl. On upon a time, I went to my uncle to visit his farm in the really north. My uncle was a really rich farmer with lot of lands... lot of equipment. I was afraid by the beef... you know the big one, the king of the cow.*

FRANCIS Ty seš ještě víc sexy než na tý fotce.

SÁRA Oh!

FRANCIS Tom říkal, že máš oči jako žába.

SÁRA Oh!

FRANCIS Člověk nesmí dát na vkus chlapa jako on. Ale pokud jde o tu flignu, tak to si bráška vybral skvěle.

SÁRA *I don't understand.*

Francis Sáru výhružně chytí za vlasy a silně zatáhne.

FRANCIS Sice netuším, co je to za nápad s touhle návštěvou u maminky, ale máma je ráda, žeš přijela. (*Přítáhne ještě silněji.*) Takže ty se teď budeš snažit, aby máma zůstala spokojená.

SÁRA (*naprosto vážně*) Jestli chceš, aby tvoje máma zůstala spokojená, tak mě koukej pustit! Pust' mě!

FRANCIS Proč jsi přijela?

SÁRA Tom říkal, že to tvojí mámě udělá radost. Tom je takovej. Rád dělá lidem radost.

Říkal, že mám prostě tvrdit, že se jmenuju Ellen, mluvit anglicky a o zbytek že se postará. Takže na jedný věci se shodnout můžeme: jo, je to celý dost úchylný.

FRANCIS (*pouští ji*) Muselas mu bejt asi hodně dlužná, co?

SÁRA Umřel mu kluk. Takže žádněj dluh, ale soucit.

FRANCIS Kolik mu dlužíš?

SÁRA Asi dva tácy. Říkal, že mi to všechno smázne.

FRANCIS Seš fakt sexy.

SÁRA Tak komplimenty bysme měli za sebou. Mimochodem, nekouřím.

TOM (*Vějde dovnitř s Agátou. Je opravdu rád, že Sáru vidí. V ruce nese půllitr se smetanou.*) Ellen!

SÁRA (*znejištěná tím, jak se Tom chová*) Tom! Good morning... Afternoon... Evening! Hi!

TOM *I appreciate enormously what you do. I shall always be grateful to you. (Se širokým úsměvem jí podává půllitr s čerstvou smetanou.) Taste it! Please them.*

Sára ochutnává smetanu.

SÁRA *It's really, really, really creamy.*

FRANCIS To je čerstvá smetana.

SÁRA (*z Tomova přístupu je nervózní, ale snaží se neztratit úsměv na tváři*) What happen to you?

TOM *Nothing*

SÁRA *You look terrible.*

AGÁTA Už dlouho nebyla v tomhle domě taková spousta lidí.

TOM Hlavně, maminko, nic nevyndávejte z mrazáku. Přijela jenom na otočku.

SÁRA *How you call her?*

AGÁTA Jak to na otočku! Zůstane u nás přes noc. Je zvláštní, že tady jste, bez něho.

FRANCIS (*Sáře*) Počkej. Počkej! Nehýbej se.

Francis prstem otře Sáře smetanu z koutku úst. A olízne si ho.

AGÁTA (*napomene ho*) Francisi!

FRANCIS Řekni jí, že měl brácha dost dobrej vkus.

AGÁTA Myslíš, že se to teď hodí?

FRANCIS Nemůžu jí snad složit poklonu?

TOM Děkuje ti za poklonu, Francisi.

AGÁTA Nic neříkala, tak co překládáš? (*pauza; nepříjemné ticho*) Tome, řekni jí, že mě hodně mrzelo, že nepřijela na pohřeb.

SÁRA *The brother is a fucking mad dog*

TOM (*předstírá, že překládá*) Nemohla přijet. Neměla na to sílu.

SÁRA (*na konto Francise*) *He's scare me.*

TOM (*pokračuje ve hře na překlad*) Moc jí to bolelo.

AGÁTA Když člověka něco hodně bolí, tak si to nechává pro sebe? Hádám, že je to teď asi moderní, že?

SÁRA (*Tomovi*) *What's up with you. Your neck, your face, your zápěstí?*

TOM *Nothing serious.*

AGÁTA Co to říkala?

TOM Říká, že jí to mrzí.

AGÁTA Je pravda, že umřel hned na místě?

SÁRA *I think that will cost you more than a thousand. You already own me few taxis. The one for the bus until here.*

TOM *Don't worry.*

SÁRA *Do you have a idea the number the stop this bus had to make before here? The taxi for this local locality to this house.*

TOM Ano, byl na místě mrtvý.

AGÁTA Říkala "taxi". Rozuměla jsem "taxi".

TOM Jela k té bouračce taxíkem.

AGÁTA Říkal jsi, že tam běžela! Taxíkem se neběhá.

TOM *Help me a bit, Ellen!*

SÁRA *You said to his brother than I was ugly?*

TOM Bylo pro ni hodně těžké, že ho nemohla identifikovat sama na vlastní oči.

AGÁTA Můžeš se jí zeptat, jestli si nedá skleničku?

SÁRA *Yes. I have to kill this creamy taste in my mouth.*

TOM Ona nepije.

SÁRA *Just a drink.*

AGÁTA Dá si, že?

TOM Nepije!

AGÁTA Tak snad se ještě umíme o hosty postarat, ne? Připijeme si na jeho památku.

SÁRA *The last bus will be tonight at nine.*

TOM Děkuje vám.

AGÁTA Mám u sebe v pokoji láhev koňaku. Francis, dojdi pro skleničky. Ty hezké.

Francis a Agáta odejdou.

TOM Pracujou od rána do večera. I v neděli. Taky chodí do kostela. Musím ti taky představit Dívčí váhu. To je moje telátko. Pojmenovali jsme ho Dívčí váha na moji počest. Má nejsladší kukadla na světě. Francis se pěkně nadřel, aby ho přivedl na svět. Byl tady taky veterinář kvůli té jeho noze. Stalo se to během porodu. Kráva stála a ono spadlo. Musím ho mámě na kojení vždycky podávat v náručí. Docela se pronese. V noci si musím nařizovat budík. Francisovi přijde, že to prožívám až moc.

SÁRA Běž si sbalit kufr.

TOM Cože?

SÁRA Pojedem tvým autem. Budu řídit.

TOM A proč?

SÁRA Seš samá modřina. Nemůžeš pořádně ani hejbat rukama. Vyprávíš mi tady o nějakým teleti a přitom bulíš. Dáváš mi ochutnat smetanu a usmíváš se na mě jak hosteska na zemědělském veletrhu. Kurva už! A řekls jí “maminko”!

TOM Abych jí udělal radost.

SÁRA Člověk lidem neříká “maminko”, aby jim udělal radost. Už v autobuse a když jsem nasedala do jedinýho taxíku na náměstí jsem se přistihla, jak říkám nahlas: “Křižovatka čtvrtý třídy a jediný osvětlený dům široko daleko!” Napadlo mě: Takže ve filmu bych to byla já, komu useknou hlavu, hned jak dohraje hudba? Co ti to, sakra, provedli?

TOM (*nervózně*) Kdybych odsud odjel, tak by Francis musel farmu prodat. Ty si vůbec nedokážeš představit, kolik práce je s osmačtyřiceti dojnícema. Francis bude muset svou mámu dát někam do ústavu, protože pořád vykládá ty svoje pobožný bláboly. Francis je tady úplně sám, protože tamtomu roztrhnul obličej! Sice jako měl holku, který chtěl dát dárek. Nikdy jí ho ale dát nemohl. Taky hodlám pořídit laserovou dojičku.

SÁRA (*Nerozumí ničemu z toho, co jí Tom vykládá.*) Já sice nejsem tvoje opravdová přítelkyně, ale teď mám chuť dělat, jako bych byla.

TOM Jsou jako moje rodina.

SÁRA Vždyť tady nejseš ani devět dnů, vůbec je neznáš!

TOM Nevím jak ti to vysvětlit. Tady je všechno pravdivý. Tady slyšíš štěkat psy. A když kněz mluví, tak ho lidi poslouchají. A když se narodí tele, tak při tom teče krev.

SÁRA Takže ty mě sem pozveš, abych hrála falešnou holku mrtvýho kluka, a teď mě budeš vykládat něco o tom, co je a co není pravda? OK. Tvůj šamstr lhal svojí mámě. Pravda! Tvůj šamstr lhal tobě. Pravda! A taky je pravda, že tvůj šamstr lhal snad úplně každému. Taky ale jsou lidi, kteří se snaží napravovat to, jak tvůj šamstr dokázal pravdu zohýbat. (*pauza*) Spala jsem s ním. Říkám ti to, protože to je vlastně úplná prkotina. Není to nic výjimečného, protože tvůj šamstr vojel celej svět. Když tě svezl, v létě na motorce, v zimě autem, tak to bylo jasný. Vyspat se s ním bylo něco jako zajet do servisu. Pro kluky, stejně jako pro holky. Pro holky taky, Tome, protože tvůj šamstr lhal i sám sobě. Takže ti jako dědictví po sobě zanechal to, co mu šlo nejlíp!

Pauza.

TOM Kolikrát? Kolikrát? *(pauza)* Kolikrát?

SÁRA Co kolikrát?

TOM S tebou?

Tom zůstane jistou dobu nehnutě stát, jako by ho přepadl smutek celého světa. Francis se vrací se skleničkami.

FRANCIS Nesu ty skleničky!

TOM *(vážně)* Odvezeme ji teď hned na nádraží.

FRANCIS Vždyť sotva přijela.

SÁRA *(sarkasticky)* Na nádraží?

FRANCIS Co se tady stalo?

SÁRA Na nádraží? Tak abych si nepopletla nástupiště, žejo! To vaše nádraží je cedule před hospodou!

TOM Ne tak nahlas!

SÁRA Nehodlám strávit tři hodiny v té díře pod nějakou cedulí.

TOM Mluv anglicky!

SÁRA Jenom proto, abys... *(úlisně)* “Francisi! Francisi! Francisi!”

FRANCIS *(Sáře)* Co ti to tady nakecal? *(bere Toma drsně pod krkem)* Cos jí napovídal? Tak co?

SÁRA *(vloží se do toho)* Hej! Pusť ho! Magor jako ty ho zmagořil tak, že tady ten magor chce zůstat, škoda řečí.

TOM *(div že nekřičí)* Tak budeš mluvit anglicky, sakra!

AGÁTA *(za scénou)* Někdo tady bere jméno boží nadarmo?

SÁRA *(zavolá s anglickým akcentem)* Cognac!

FRANCIS *(Tomovi)* S tebou jsem ještě neskončil!

SÁRA Cognac!

FRANCIS Řekneme mámě, že se chce jít podívat na bráchův hrob a pak ji hodíme na autobus.

SÁRA Bravo! Kam že to jdu?

FRANCIS Na hřbitov.

TOM *(výhruzně)* Na hřbitov nebo do kravský jámy?

SÁRA Do čeho?

FRANCIS Nemusíš mít strach, cestu tam zná dobře.

TOM O jednu mrtvolu víc nebo míň, toho si nikdo nevšimne!

FRANCIS Tak se mi to s tebou líbí, chlape!

Sára má strach. Agáta se vrací s krabicí od bot a láhví koňaku.

AGÁTA O čem jste se tady bavili?

FRANCIS Vykládala nám o výzdobě v kuchyni. *(Všichni se na Francise překvapeně podívají.)* Líbí se jí.

Agáta obřadně položí krabici na stůl.

SÁRA *Shoes! I like shoes!*

AGÁTA Víím, co to znamená, “boty”. Ne, Ellen, to nejsou boty. *(Otevírá krabici, vytahuje z ní různé věci.)* Jeho první deník. Jeho první pánské hodinky. Taky tady jsou jeho zápisníčky. Myslím, že v tom jsou obrázky a taky nějaké osobní poznámky.

FRANCIS *(nejistě)* On si je nevezal s sebou?

AGÁTA Ne. Nechal je tady.

FRANCIS A tys je nikdy neotevřela?

AGÁTA Vždycky jsem uznávala vaše právo na soukromí. Brala jsem to tak, že když mi moji kluci něco chtějí říct, tak mi to řeknou. A že když mají svoje tajemství, tak si ho nechají pro sebe. A že ve chvíli, kdy kvůli svým tajemstvím začnou lhát, tak už to nebudou moji kluci. Nechceš se podívat, Tome?

TOM (*zasmušile*) Ne!

AGÁTA Třeba kousek přečíst. Tady pro Ellen.

TOM Stejně by tomu nerozuměla.

AGÁTA Aspoň by slyšela jeho hlas. Když jsme tady všichni spolu.

FRANCIS (*výhružně*) To fakt není dobrej nápad, mami.

AGÁTA Ty si, Tome, taky myslíš, že to není dobrý nápad?

TOM (*naštvaně*) Neměl bych na to žaludek.

AGÁTA (*dál předvádí věci z krabice*) Taky je tady jeho první kravata. A pramínek vlasů. V osmnácti nosil dlouhé vlasy. Slušely mu. Ty nepřekládáš, Tome? (*Obřadně zavře víko a podává krabici Sáře.*) To je pro vás, Ellen. Stejně to patří hlavně vám. Tome, ty nepřekládáš? Proč si to nechce vzít? Proč neudělá nikdy nic, co by udělat měla? Proč nepřijela na pohřeb? Proč vůbec nedává najevo svoje emoce? Proč jí nevadí to, co má na sobě? Proč se nezeptá, kudy se jde na hřbitov? Proč mi nepřinesla kytku? Proč je tu něco, čemu nerozumím? Proč Tom v kostele nic neřekl? Proč je tady něco špatně? Co byl můj syn vlastně zač? Kdo to byl? Nikdy k nám nejezdil. Copak jsme mu něco udělali? Už ani nevolal. Nepsal. Co to bylo za nehodu? V pětadvaceti se neumírá. Proč mám pocit, že jsem k ničemu? K ničemu.

FRANCIS Nech toho, mami!

AGÁTA Mám dojem, jako by Ellen nikdy neexistovala.

SÁRA *I have to take the bus. Right now. There will have just one bus and I have to take it!*

FRANCIS Skočím pro cigarety.

SÁRA Nekouřím!

Pauza.

TOM Francis jako by se proměnil v led, mramor, beton.

SÁRA Nikdy jsem nekouřila, víte.

TOM Výčitky, výkřiky, exploze.

FRANCIS (*Tomovi*) Hodíme ji na nádraží.

AGÁTA Co to tady hraje za hru?

Francis bere do ruky láhev koňaku a společně s Tomem a Sárou odchází. Agáta otevírá jeden ze zápisníků a začíná jím listovat.

OBRAZ 10

Venku, Francis se vynoří ze tmy, pije koňak z láhve. Přejde k němu Sára a bere mu láhev z ruky. Také se napije. Francis Sáru obejmě a políbí ji. Ona se nijak nebrání. Oba mizí v noční tmě.

TOM (*v kufru auta; je slyšet potichu hrající rumba a déšť*) Francis ji šuká,
mrdá,
píchá,
šoustá,
dělá jí to,
proniká do ní,
strká jí ho tam,
buší do ní,
kurví se s ní,
prcá,
stříká,
cáká,
kropí.

Celých třicet sedm minut. Ve tmě v kufru auta vidím odraz displeje svých hodinek. Třicet sedm minut a nějaké drobné. Říkám nějaké drobné, protože je vždycky těžké rozhodnout, kdy přesně je po všem. Když chlap vystříkne? Když se naposledy políbí? Když jeden nebo druhý začne mluvit o své rodině? Vypili celou láhev. Sára je tak opilá, že úplně zapomněla, že hra už skončila. Pořád s ním mluví anglicky. *“Why do you put Tom in the trunk?”* Od téhle chvíle těch třicet sedm minut a nějaké drobné počítám. Zapnul jsem stopky, když Sára podruhé zavzdychala. To první zavzdychání počítám do nějakých těch drobných. Autobusák dvakrát zatroubil. Francis Sáře říká, že by ji chtěl zase někdy vidět. Ona mu říká něco romantického, takové to: *“Nemám s sebou vizitky. Ale Tom ti na mě dá číslo... And don't let him in the trunk.”* Ale Francis anglicky neumí. Smrdí tady benzín. Do boku mám vraženou násadu od lopaty. Bolí mě čelist, jak mi venku před autem jednu natáhnul. Je mi zima.

OBRAZ 11

Den 10. Na hřbitově. Ráno.

AGÁTA Ti dobrovolníci jsou milí. Rukama sice pracovat neumějí, ale jsou milí. Sice teda nezvládnou zasypat jámu s mršinou a tráva zase bude růst do kopečka. Už jsem to říkala Jeffovi: “Je fakt, že pohřbít mrtvolu tady u nás nic nestojí. Lidi si prostě vypomůžou sami. Hřbitov pak sice vypadá jako motokrosová dráha, ale lidi si vypomůžou!” Dojdi pro lopatu, ať to trochu srovnáme.

FRANCIS Myslel jsem, že se chceš jenom pomodlit. Nečekal jsem, že budem takhle hned po ránu kopat.

AGÁTA Já taky včera nečekala, že se mi všichni vysmějou. Jdi pro tu lopatu. Měla by být v autě, v kufru.

FRANCIS Jak to víš?

AGÁTA Vždycky vozíme v kufru lopatu. Neviděls Toma? On odjel s tou holkou? Ztratils řeč?

FRANCIS Odjel.

AGÁTA Tak kde je?

FRANCIS U lopaty.

AGÁTA Nerozumím.

FRANCIS Usnul jsem. Trochu jsme pili. Zapomněl jsem ho v kufru.

AGÁTA Nejde o to, žes na něj zapomněl, ale co proboha dělá v kufru?

FRANCIS Taková hra.

AGÁTA Koukej ho vytáhnout z kufru a přines tu lopatu. Musíme si promluvit.

FRANCIS (*pokus o vtip*) S lopatou?

AGÁTA Ty seš stejnej jako ta holka ze včera. Někdy se chováš opravdu dost divně.

FRANCIS Myslíš Ellen?

AGÁTA Přestaň mi věšet bulíky na nos, jasný? Dojdi pro Toma a nech nás chvíli o samotě. Můžeš mezitím počkat třeba v tom kufru.

FRANCIS Ty se na mě zlobíš?

AGÁTA Měla jsem ve svém životě tři chlapy a nakonec mi zbyl ten nejhorší. Víš, nemusíš čekat, až mě najdeš ležet mrtvou na zemi v kuchyni, aby ses mě zbavil. K tomu tě nikdo nenutí. Můžeš odejít, kdykoli budeš chtít. Jsi svobodný člověk, Francisi! Jsi volný! Klidně můžeš jít už dneska, jestli chceš! Radši totiž budu stará a blbá, než aby mi někdo něco nalhával. Tak už mě nezlob, synáčku!

Objeví se Tomův stín a zpovzdálí sleduje scénu.

FRANCIS Ale vždyť víš, že tady zůstanu.

AGÁTA Četla jsem deníky tvého bratra!

FRANCIS (*křičí*) Nemělas to číst!

AGÁTA Tehdy, když odjel, jsem je našla na svojí posteli. Pochopila jsem, že je tam nechal ležet proto, abych si je přečetla. Rozhodla jsem se, že se jich ani nedotknu. Jestli mi můj syn není schopný říct to, co mi chce říct, z očí do očí, dobrá, pohlídám mu je. Jestli můj syn odešel a neřekl

mi proč, tak to sotva můžu pochopit z nějakého deníčku. Vymyslela jsem si ještě spoustu dalších důvodů, proč bych je neměla otevřít. (*Tomův stín ustupuje dozadu. Je ozbrojen lopatou.*) Dneska v noci jsem si všechny tři přečetla, stejně jako člověk čte zbožné knížky, když se snaží najít pravdu. V prvním stálo: Ne v lese. Nebezpečné. – Ne moc světlé tílko. Nebezpečné. – Jeden řetěz kolem krku. Ne dva. – Neokukovat zadky ve sprše. – Nadávat. Kouřit. Mlátit. – Kdo se posmívá. Zmlátit. – Pivo. Ne víno. – Chodit na lov. – Jíst maso. – Autobusová zastávka. Past. – Sklep učitele těláku. Past.

FRANCIS Nemělas ty deníky číst!

AGÁTA Do druhého napsal: Koupat se ve studené vodě, dokud nás neodnese proud. – Dívat se do slunce, dokud nás nebudou bolet oči. – Chodit po prvním ledu, dokud nám nezačne praskat pod nohama. – Sejdeme se nahoře na poli. – Miluju tě, Paule. Jak se jmenoval ten kluk, cos mu to v hospodě roztrhnul?

FRANCIS Paul.

AGÁTA V posledním sešitě: Můj brácha, kterýho miluju nade všechno na světě, dneska večer v hospodě přímo přede mnou roztrhnul Paulovi obličej. Paulovi, kterýho miluju nade všechno na světě. Paulovi, který chtěl bráchovi o nás dvou říct... bráchovi, kterýho miluju nade všechno na světě.

FRANCIS Řekl mi: “Musím ti něco říct o tvým bráchovi. Je to takový, víš jak. Máme se rádi. Víš jak!”

AGÁTA (*pokračuje v tématu deníků*) “Roztrhl Paulův krásnej obličej. Všechno jsem viděl. Nehnul jsem ani prstem. I když jsem viděl, jak trpí, i když jsem slyšel, jak nadává, nijak jsem ho nešel bránit. Neudělal jsem vůbec nic. Myslím, že tuhle pravdu nesmí nikdo slyšet. Nikdy.” (*Tomův stín zmizí.*)

FRANCIS Kdybych Paulovi nezavřel hubu já, udělal by to někdo jinej. Někdy jindy by někdo jinej tomu hezkýmu klukovi tu hubu stejně zavřel! Ve městě ať si dělaj prasárny, jaký chtěj, ale tady, náš pár, co tady zůstáváme, tady to chceme mít čistý a slušný.

AGÁTA Jdi pro Toma. (*Francis jde ke kufru.*) “Vstoupil do domu. Ale nepoznali jsme ho. Usedl k našemu stolu. Ale nepoznali jsme ho. Kázal nám o lásce. Ale nepoznali jsme ho, a pak se ti, kdož ho oplakávali, vydali k jeho hrobu, ale ten byl prázdný.”

FRANCIS (*vrací se*) On v tom kufru není, dopiče! Ten kufr je prázdněj!

AGÁTA Amen, Francisi, Amen.

FRANCIS (*volá ze všech sil*) Tome! Tome!

Francis znovu odchází.

OBRAZ 12

Téhož dne. V kukuřičném poli.

TOM Křičí. Nadává. Volá, abych zůstal. Na dálku tvrdí, že mi všechno vysvětlí. Hledá mě. Prosí mě o odpuštění, aby mě mohl snadněji dostat. Má strach. Konečně dostal strach. Cítím, jak mu buší srdce. Znovu mě volá. Sleduju ho. Slyším, jak se přibližuje. Jsem potichu jako pěna.

FRANCISŮV HLAS Tome! Tome!

TOM Odpovídá mu jenom nějaký pes kdesi v dálce. Už ani Bůh se o něj nestará. Hledá mě v kukuřičném poli jako šílenec. Suché kukuřičné listy ho pleskají do tváří. Nic před sebou nevidí. První rána lopatou, tu dostane dolů do zátylku. Jediný výkřik. Tlumený. Padá. Bylo to zbabělé. Měl jsem ho praštit do obličeje. To bych ale nedokázal. Tak moc ti je podobný. Slunce přináší záblesk naděje. Dostane další ránu. Vstává. Ty se nezdáš, chlape! Máš výdrž! Dostane další ránu. Svalí se. Ty se nezdáš, chlape. Dýchej. Nádech. Nehýbá se. Tam vzadu už stromy červenají podzimem. Kopu do něj, abych zjistil, jestli ještě žije. Pořád se hýbe. Zajíc. Francis je zajíc. Z pusy mu teče krev. Moje ruka, do jeho pusy. Otevírám mu ji. Otevírám. “Řekneš, kdy mám přestat, chlape!” Všude okolo rostliny se zlatými listy. Agátě řeknu, že Francis odjel do města za Sárrou.

Tma.

(Montreal, 11. října 2010)